

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4
X_1	แทน ด้านความพอใจในงาน (ฉันทะ)
X_2	แทน ด้านความพากเพียรในงาน (วิริยะ)
X_3	แทน ด้านความเอาใจใส่ในงาน (จิตตะ)
X_4	แทน ด้านการพิจารณา ไตร่ตรองในงาน (วิมังสา)
Y	แทน การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
R	แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R^2	แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการพยากรณ์
Adjust R^2	แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้ให้เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่มีน้อย
S.E. _{est}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร
F หรือ Sig	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
a	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
\hat{Y}	แทน ค่าการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในรูปคะแนนดิบ
Z_x	แทน การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Z_y	แทน ค่าการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในรูปคะแนนมาตรฐาน

- β แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
 ** แทน ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามนำเสนอด้วยจำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและอันดับของแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและอันดับของแต่ละด้าน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) ระดับและอันดับของแต่ละด้าน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 นำเสนอด้วยการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอด้วยจำนวนและร้อยละ ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

รายการ	จำนวน	
	n = 338	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	173	51.20
เพศหญิง	165	48.80
รวม	338	100.00
2. อายุ		
20 - 30 ปี	186	55.00
31 - 40 ปี	89	26.30
41 - 50 ปี	38	11.20
51 - 60 ปี	25	7.40
รวม	338	100.00
3. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	140	41.40
5 - 10 ปี	110	32.50
11 - 20 ปี	57	16.90
20 ปีขึ้นไป	31	9.20
รวม	338	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 338 คน จำแนกตามสถานภาพ เพศ ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 และเป็นเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 ส่วนใหญ่มีอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 และอายุ 51 - 60 ปี

จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 41.40 ประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 ประสบการณ์ 11 - 20 ปี จำนวน 57 คิดเป็นร้อยละ 16.90 และประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 9.20

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและอันดับของแต่ละด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 แต่ละด้าน

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ถิ่นทะ ความพอใจในงาน	4.36	0.48	มาก	1
2. วิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน	4.35	0.48	มาก	2
3. จิตตะ ความจดจ่อในงาน	4.34	0.49	มาก	3
4. วิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน	4.31	0.51	มาก	4
รวม	4.34	0.49	มาก	

จากตาราง 4 แสดงว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ถิ่นทะ ความพอใจในงาน (\bar{X} = 4.36) วิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (\bar{X} = 4.35) จิตตะ ความจดจ่อในงาน (\bar{X} = 4.34) และ วิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (\bar{X} = 4.31) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน

ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีความพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย	4.36	0.70	มาก	2
2. ท่านมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรือให้บริการต่อผู้รับบริการ	4.38	0.68	มาก	1
3. ท่านมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรือให้บริการต่อผู้บังคับบัญชา	4.38	0.68	มาก	1
4. ท่านมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรือให้บริการต่อเพื่อนร่วมงาน	4.38	0.68	มาก	1
5. ท่านสามารถร่วมงานกับบุคคลที่ท่านไม่ชอบได้โดยไม่มีอคติ	4.30	0.72	มาก	3
รวม	4.36	0.69	มาก	

จากตาราง 5 แสดงว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรือให้บริการต่อผู้รับบริการ ($\bar{X} = 4.38$) ท่านมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรือให้บริการต่อผู้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.38$) ท่านมีความพอใจในการปฏิบัติงานหรือให้บริการต่อเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.38$) ท่านมีความพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.36$) และท่านสามารถร่วมงานกับบุคคลที่ท่านไม่ชอบได้โดยไม่มีอคติ ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน

ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านไม่ย่อท้อต่องานที่ได้รับมอบหมายและมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ	4.36	0.70	มาก	2
2. ท่านสามารถทำงานล่วงเวลาได้เพื่อให้งานที่ทำสำเร็จผล	4.34	0.70	มาก	3
3. เมื่อได้รับงานเสริมที่นอกเหนือจากงานประจำท่านสามารถปฏิบัติได้ด้วยความมุ่งมั่น	4.36	0.69	มาก	2
4. เมื่อทำงานที่ไม่ถนัดหรือไม่ตรงกับสายงานท่านสามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้	4.38	0.68	มาก	1
5. ท่านมีความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงานจนกว่าจะประสบผลสำเร็จ	4.30	0.72	มาก	4
รวม	4.35	0.70	มาก	

จากตาราง 6 แสดงว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เมื่อทำงานที่ไม่ถนัดหรือไม่ตรงกับสายงานท่านสามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.38$) ท่านไม่ย่อท้อต่องานที่ได้รับมอบหมายและมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อได้รับงานเสริมที่นอกเหนือจากงานประจำท่านสามารถปฏิบัติได้ด้วยความมุ่งมั่น ($\bar{X} = 4.36$) ท่านสามารถทำงานล่วงเวลาได้เพื่อให้งานที่ทำสำเร็จผล ($\bar{X} = 4.34$) และท่านมีความอดทนต่อความยากลำบากในการปฏิบัติงานจนกว่าจะประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน

ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีใจจดจ่อและมุ่งมั่นต่องาน ที่รับผิดชอบ	4.33	0.72	มาก	4
2. ท่านใช้ความรอบคอบในการ ปฏิบัติงาน	4.34	0.75	มาก	3
3. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะ หน้าได้เป็นอย่างดี	4.35	0.75	มาก	2
4. ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายงาน ท่านให้ความสำคัญกับงานส่วนรวม เป็นอันดับแรกเสมอ	4.36	0.69	มาก	1
5. ท่านสามารถทำภารกิจด้วย ความคิดไม่ปล่อยจิตใจให้ฟุ้งซ่าน เลื่อนลอย	4.30	0.72	มาก	5
รวม	4.34	0.73	มาก	

จากตาราง 7 แสดงว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายงานท่าน
ให้ความสำคัญกับงานส่วนรวมเป็นอันดับแรกเสมอ ($\bar{X} = 4.36$) ท่านสามารถแก้ไขเฉพาะ
หน้าได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.35$) ท่านใช้ความรอบคอบในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.34$) ท่านมีใจจดจ่อ
และมุ่งมั่นต่องานที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.33$) และท่านสามารถทำภารกิจด้วยความคิดไม่ปล่อยจิตใจ
ให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านวิมังสา ความพึงพิจารณาในงาน

ด้านวิมังสา ความพึงพิจารณาในงาน	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านมีการสรุปและทบทวนในสิ่ง ที่ได้คิดได้ทำเสมอ ๆ	4.32	0.73	มาก	3
2. ท่านมีการสรุป สักระยะ งาน เพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จและ ปัญหาในการปรับปรุงงานเสมอ ๆ	4.34	0.71	มาก	1
3. ท่านมีการวางแผนปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และนำข้อผิดพลาดมา ปรับปรุง แก้ไขงานเสมอ	4.34	0.71	มาก	1
4. ท่านมีการสรุป สักระยะ งาน เพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จและ ปัญหาในการปรับปรุงงานเสมอ ๆ	4.33	0.72	มาก	2
5. ในการปฏิบัติงานท่านจะใช้ วิจรณ์ญาณอย่างรอบรู้และ รอบคอบ	4.24	0.76	มาก	4
รวม	4.31	0.73	มาก	

จากตาราง 8 แสดงว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านวิมังสา ความพึงพิจารณาในงาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านมีการสรุป สักระยะ
งานเพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จและปัญหาในการปรับปรุงงานเสมอ ๆ ($\bar{X} = 4.34$) ท่านมีการวางแผน
ปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุง แก้ไขงานเสมอ ($\bar{X} = 4.34$) ท่านมีการสรุป
สักระยะ งานเพื่อให้เห็นถึงความสำเร็จและปัญหาในการปรับปรุงงานเสมอ ๆ ($\bar{X} = 4.33$)
ท่านมีการสรุปและทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำเสมอ ๆ ($\bar{X} = 4.32$) และในการปฏิบัติงานท่านจะใช้
วิจรณ์ญาณอย่างรอบรู้และรอบคอบ ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 นำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับและอันดับของแต่ละด้าน

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แต่ละด้าน

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.56	0.53	มากที่สุด	2
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.56	0.54	มากที่สุด	2
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.56	0.54	มากที่สุด	2
4. การแนะแนว	4.57	0.55	มากที่สุด	1
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทาง การศึกษา	4.56	0.54	มากที่สุด	2
รวม	4.56	0.54	มากที่สุด	

จากตาราง 9 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 แต่ละด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การแนะแนว ($\bar{X} = 4.57$) การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.56$) และ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนา
หลักสูตรในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้กำหนดแนวทางจัดการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต	4.60	0.51	มากที่สุด	1
2. หลักสูตรจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ และสังคมอยู่เสมอ	4.56	0.55	มากที่สุด	3
3. สถานศึกษาส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษานำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.52	มากที่สุด	2
4. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านความร่วมมือ (Collaboration)	4.53	0.56	มากที่สุด	5
5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาจะต้องมีทักษะด้านความร่วมมือในการทำงาน	4.55	0.52	มากที่สุด	4
รวม	4.56	0.53	มากที่สุด	

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

จากตาราง 10 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้กำหนดแนวทางจัดการศึกษา

เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ($\bar{X} = 4.60$) สถานศึกษาส่งเสริมและบุคลากรทางการศึกษานำหลักสูตรไปใช้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.57$) หลักสูตรจำเป็นต้องปรับปรุง และพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ และสังคมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.56$) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาจะต้องมีทักษะด้านความร่วมมือในการทำงาน ($\bar{X} = 4.54$) และ การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านความร่วมมือ (Collaboration) ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ท่านนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความ ต้องการของผู้เรียน	4.59	0.54	มากที่สุด	1
2. ท่านนำหลักสูตรมาปรับประยุกต์กับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.56	0.55	มากที่สุด	2
3. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creativity)	4.56	0.54	มากที่สุด	2
4. มีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาคิดอย่างสร้างสรรค์	4.55	0.54	มากที่สุด	3
5. มีการจัดอบรมพัฒนาครู และ บุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.54	0.55	มากที่สุด	4
รวม	4.56	0.54	มากที่สุด	

จากตาราง 11 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.59$) ท่านนำหลักสูตรมาปรับประยุกต์กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.56$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creativity) ($\bar{X} = 4.56$) มีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.55$) และ มีการจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาดำเนินงานตามระเบียบ ข้อกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติ	4.60	0.52	มากที่สุด	1
2. ท่านยึดความถูกต้องตามแนว ทางการพัฒนาที่ชัดเจน และเป็นไปใน ทิศทางเดียวกันของสถานศึกษา	4.57	0.55	มากที่สุด	2
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการศึกษาสอดคล้องกับ นโยบายระดับประเทศในการจัดทำ พัฒนา จักระบบสารสนเทศ การเทียบ โอนผลการเรียน	4.56	0.53	มากที่สุด	3
4. การวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการศึกษาสอดคล้องกับทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้าน ความสามารถในการอ่าน (Reading)	4.53	0.55	มากที่สุด	6

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านการวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบ โอนผลการเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับ
5. การวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการศึกษาสอดคล้องกับทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้าน ความสามารถในการเขียน (Writing)	4.55	0.53	มากที่สุด	4
6. การวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการศึกษาสอดคล้องกับทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้าน ความสามารถในการคำนวณ (Arithmetic)	4.54	0.55	มากที่สุด	5
รวม	4.56	0.52	มากที่สุด	

จากตาราง 12 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินงานตามระเบียบ ข้อกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.60$) ท่านยึดความถูกต้องตามแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.57$) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ ในการจัดทำ พัฒนา จัดระบบสารสนเทศ การเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.56$) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการศึกษาสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านความสามารถในการเขียน (Writing) ($\bar{X} = 4.55$) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการศึกษาสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านความสามารถในการคำนวณ (Arithmetic) ($\bar{X} = 4.54$) และ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการศึกษาสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ในทักษะด้านความสามารถในการอ่าน (Reading) ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการแนะแนว

ด้านการแนะแนว	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. กระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น	4.60	0.52	มากที่สุด	1
2. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจได้ถูกต้อง	4.58	0.57	มากที่สุด	2
3. ท่านสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความเหมาะสมและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เต็มศักยภาพ	4.56	0.53	มากที่สุด	3
4. การแนะแนวสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication)	4.53	0.56	มากที่สุด	4
รวม	4.57	0.52	มากที่สุด	

จากตาราง 13 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการแนะแนว มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กระบวนการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.60$) ท่านสามารถแก้ไขปัญหาหรือตัดสินใจได้ถูกต้อง ($\bar{X} = 4.58$) ท่านสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนตามความเหมาะสมและความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 4.56$) และการแนะแนวสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication) ($\bar{X} = 4.55$) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี ทางการศึกษา	n = 338		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา และคุณสมบัติของผู้เรียน	4.60	0.52	มากที่สุด	1
2. ท่านพัฒนาสื่อ และใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และความสนใจของผู้เรียน	4.56	0.56	มากที่สุด	2
3. การพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษา	4.55	0.53	มากที่สุด	3
4. ท่านให้ความสำคัญกับการจัดอบรมพัฒนาสื่อทุกภาคเรียน	4.54	0.55	มากที่สุด	4
5. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการประกวดสื่อและนวัตกรรมดีเด่นเพื่อการพัฒนาและกระตุ้นให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนา และทันต่อเทคโนโลยี	4.55	0.53	มากที่สุด	3
รวม	4.56	0.52	มากที่สุด	

จากตาราง 14 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กระบวนการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา และคุณสมบัติของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.60$) ท่านพัฒนาสื่อ และใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาตรงกับ

กลุ่มเป้าหมาย และความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.56$) การพัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 กระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) สถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการประกวดสื่อและนวัตกรรมดีเด่นเพื่อการพัฒนาและกระตุ้นให้ครู และบุคลากร ทางการศึกษามีการพัฒนา และทันต่อเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.55$) และ ท่านให้ความสำคัญกับการจัด อบรมพัฒนาสื่อทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 นำเสนอด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment correlation coefficient) ระดับและอันดับของแต่ละด้าน

ตาราง 15 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างระหว่างการประยุกต์ใช้ หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสารของ เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y
X ₁	1.00				
X ₂	0.98**	1.00			
X ₃	0.93**	0.98**	1.00		
X ₄	0.89**	0.95**	0.97**	1.00	
Y	0.77**	0.77**	0.73**	0.71**	1.00

** p < .01

จากตาราง 15 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้ หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสารของเขต 1 ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X₁) ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อ ในงาน (X₂) ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X₃) และด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการประยุกต์ใช้ หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสารของเขต 1

มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก 6 คู่ คือ ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) กับด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.98

ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) กับด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.93

ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) กับด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.89

ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) กับด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.98

ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) กับด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.95

ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) กับด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.97

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง 4 คู่ โดยจะเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ดังนี้

ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.77

ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.77

ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.73

ด้านวิมังสา การพิจารณา ไตร่ตรองในงาน (X_4) กับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.71

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 นำเสนอด้วยการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ตาราง 16 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	b	S.E.	β	t	Sig
(Constant)	0.95	0.16		6.02	0.27
ด้านความพอใจในงาน (ฉันทะ) (X_1)	1.19	0.35	1.13	3.44	0.00
ด้านความไม่ย่อท้อในงาน (วิริยะ) (X_2)	-0.76	0.61	-0.71	-1.25	0.21
ด้านความจดจ่อในงาน (จิตตะ) (X_3)	0.01	0.24	0.01	0.03	0.97
ด้านความพินิจพิจารณาในงาน (วิมังสา)(X_4)	0.39	0.17	0.39	2.22	0.03
R = 0.79 ^a R ² = 0.62 Adjust R ² = 0.62 S.E. _{est} = 0.32 a = 0.14 F = 4.14 Sig = 0.000 ^b					

** p < .01

จากตาราง 16 แสดงว่า ปัจจัยด้านการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) และด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ได้ร้อยละ 62 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 1.19 -0.76 0.01 และ 0.39 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 1.13, -0.71, 0.01 และ 0.39

ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเกณฑ์และตัวพยากรณ์ มีค่าเท่ากับ 0.79 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 62 และมีค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.32

พยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ได้ร้อยละ 62 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.95

สมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= (a + b_1X_1) + (a + b_2X_2) + (a + b_3X_3) + (a + b_4X_4) \\ &= (0.95 + 1.19 X_1) + (0.95 + (-0.76) X_2) + (0.95 + 0.01 X_3) + (0.95 + 0.39X_4)\end{aligned}$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\begin{aligned}\hat{Z}_y &= \beta_1Z_1 + \beta_2Z_2 + \beta_3Z_3 + \beta_4Z_4 \\ &= 1.13Z_{x_1} + (-0.71)Z_{x_2} + 0.01Z_{x_3} + 0.39Z_{x_4}\end{aligned}$$

ค่าสหสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 และตัวพยากรณ์ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) และด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X_4) มีค่าเท่ากับ 0.96 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 62 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.32

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ด้านฉันทะ ความพอใจในงาน (X_1) ด้านวิริยะ ความไม่ย่อท้อในงาน (X_2) ด้านจิตตะ ความจดจ่อในงาน (X_3) และด้านวิมังสา ความพินิจพิจารณาในงาน (X_4) เปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเปลี่ยนไป 0.16 หน่วย

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม คือครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 2 ปี และเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอย่างน้อย 2 ปี จำนวน 5 คน ดังการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม ดังนี้

“...การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในงานจะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความพอใจ เกิดความทุ่มเทในงานที่ได้รับผิดชอบ ทำให้งานลุล่วง...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์เชิงลึก, 2565)

“...เราอยู่ร่วมกันหลายคน ต้องมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังคำกล่าวที่ว่า สังคมจะดีได้ ขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรม ต้องดีก่อน...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์เชิงลึก, 2565)

“...การบริหารงานวิชาการในหน่วยงานจะเน้นการปฏิบัติตามแนวนโยบายของ สพฐ. มีจุดเน้น โดยให้ความสำคัญของพื้นที่เป็นฐาน (area base) อีกทั้งยังครอบคลุมทักษะที่เกิดในศตวรรษที่ 21 อีกด้วย...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์เชิงลึก, 2565)

“...ในการบริหารงาน ทั้งฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ต้องมาพร้อมกัน จะทำให้งานประสบผลสำเร็จ เพราะหลักอิทธิบาทเป็นหลักความสำเร็จในการทำงาน...”

(รองผู้อำนวยการ สพป. สัมภาษณ์เชิงลึก, 2565)

“...ถ้าในองค์กรหรือหน่วยงานผู้ร่วมงานมีความรัก สามัคคีกัน ใฝ่ใจซึ่งกันและกัน งานจะพัฒนาและก้าวหน้าต่อไปได้อย่างงดงาม...”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์เชิงลึก, 2565)

“...ถึงกาลเวลาจะเปลี่ยน หลักธรรมคำสอนในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมยังคงใช้ได้อยู่ทุกยุคทุกสมัยจะยังต้องมีอยู่ และอิทธิบาท 4 จำเป็นที่ทุกคนจะต้องมีเช่นกัน...”

(ศึกษานิเทศก์. สัมภาษณ์เชิงลึก. 2565)

“...ถ้าผู้ปฏิบัติมีฉันทะในการทำงาน ผลของงานจะออกมาดี และได้งานตามที่ได้รับมอบหมาย รู้จักการให้กำลังใจเมื่อผู้ปฏิบัติงานรู้สึกท้อ ให้มีจิตใจจดจ่อในการทำงาน มีสมาธิ รู้จักคิดติดตามงาน รวมทั้งตรวจสอบควบคุมคืบหน้าของงานเป็นระยะ ๆ เพื่อหาข้อบกพร่องของงานในการแก้ไข และเพื่อยกย่อง ชมเชย เมื่องานนั้นเสร็จสมบูรณ์...”

(รองผู้อำนวยการ รร. สัมภาษณ์เชิงลึก. 2565)

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ คือครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 เกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นโยบาย พันธกิจ เป้าหมาย แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ให้เกิดการพัฒนาด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้น โดยวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนาวิเคราะห์สภาพบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 สังเคราะห์จากเอกสาร และศึกษาแนวปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริง ที่ประสบความสำเร็จ จำแนกข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านงานบุคลากร ด้านการอำนวยการ และด้านการกำกับดูแล ดังนี้

ด้านการวางแผน (P : Planning)

1. สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา นโยบายของต้นสังกัด สภาพปัจจุบัน ปัญหาสภาพเศรษฐกิจและสังคม อุปสรรค ข้อจำกัด แนวโน้มและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้กำหนดแนวนโยบาย

2. มีการจัดตั้งคณะกรรมการวางแผนหรือหัวหน้างานต่าง ๆ พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ

3. มีการจัดทำแผนงาน เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานและจัดทำเอกสารแผนงานและรายงานผลการปฏิบัติงาน

4. จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลและเอกสาร รวมทั้งจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ ให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อสะดวกในการวางแผน

5. มีการประชุมคณะกรรมการการทำงานเพื่อแจ้งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อการทำงานที่เป็นระบบ

6. มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน พร้อมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกคนทราบเพื่อจะได้ปฏิบัติตามแผนที่ได้รับอนุมัติ

7. ศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน และสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้ออำนวยประโยชน์และอุปสรรคในการทำงาน

ด้านการจัดองค์กร (O : Organizing)

1. มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ พร้อมทั้งกำหนดบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน มีลักษณะการบริหารแบบลงล่าง (Top - Down Planning)

2. มีการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) เพื่อกล่าวถึงขอบเขตกว้าง ๆ ของการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน ซึ่งครอบคลุมทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ตลอดจนการพยากรณ์สถานะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เป้าหมายของการวางแผนกลยุทธ์ โดยทั่วไปจะมุ่งเน้นให้หน่วยงานเจริญเติบโตและดำรงอยู่ได้ในอนาคต ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน

3. มีการวางแผนยุทธวิธี (Tactical Planning) เป็นการวางแผนที่เกิดจากการกระทำร่วมกันระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับกลาง สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ แต่แผนยุทธวิธีจะทำหน้าที่ในการผสมผสานสอดคล้องระหว่างแผนกลยุทธ์ ซึ่งถูกสร้างขึ้น โดยผู้บริหารระดับสูงกับแผนปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแผนระดับล่างและมักเป็นแผนระยะสั้นเข้าด้วยกัน โดยเน้นให้ครอบคลุมในสิ่งที่มีความสำคัญทั้งหมด เช่น ค่าใช้จ่าย รายได้เวลา และเครื่องมือเครื่องใช้

4. มีการวางแผนและจัดทำแผนปฏิบัติการ (Operational Plans) เพื่อใช้อธิบายเป้าหมายในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน ในลักษณะที่เป็นหน้าที่เฉพาะของหน่วยงานหรือมีลักษณะที่เป็นงานที่ต้องทำเป็นประจำทุกวัน การวางแผนปฏิบัติการเป็นหน้าที่ของผู้บริหารระดับล่างที่จะต้องกระทำตามเป้าหมายปฏิบัติการ ให้สอดคล้องกับแผนยุทธวิธีและแผนกลยุทธ์ จึงมีลักษณะการวางแผนระยะสั้น เพื่อใช้ทรัพยากรที่ผู้บริหารสามารถควบคุมได้

5. มีการจัดทำแผนทั้งระยะสั้น ระยะยาว ตามภาระงานหรือเป้าหมายที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานตั้งไว้ โดยการวางแผนระยะยาว (Long Range Planning) จะคำนึงถึงอนาคตข้างหน้าไม่ต่ำกว่า 5 ปีขึ้นไป แผนระยะปานกลาง (Intermediate Range Planning) ใช้เวลาในการดำเนินงาน

ตามแผนตั้งแต่ 1 ปี ถึง 5 ปี ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือสำหรับการขยายผลการปฏิบัติงาน แผนระยะสั้น (Short Range Planning) เป็นการวางแผนเพื่อให้ครอบคลุมและเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้และจะต้องสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับแผนระยะยาว ระยะเวลาสำหรับการวางแผนระยะสั้นมักเป็นช่วงเวลาของการดำเนินงานในปัจจุบัน ซึ่งถือเอาช่วงเวลาภายในเวลา 1 ปีเป็นเกณฑ์ แผนระยะสั้นจะช่วยให้การบริหารการปฏิบัติงานประจำวันเป็นไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย

ด้านงานบุคลากร (S : Staffing)

1. มีการประชุมวางแผนอัตรากำลัง เพื่อสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงาน
2. จัดแบ่งงานและกำหนดโครงสร้าง วิเคราะห์เพื่อจัดแบ่งตำแหน่งงานจะต้องทำการจัดหาคนเข้าทำงานตามตำแหน่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อใช้คนให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ช่วยให้ผู้คนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเกิดความรักต่อสถานที่ที่ตนปฏิบัติงาน
4. ช่วยพัฒนาให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานเจริญเติบโต เพราะการจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นสื่อกลางในการประสานงานกับส่วนต่าง ๆ เพื่อแสวงหาวิธีการให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาทำงานในหน่วยงานหรือสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานเจริญเติบโตและพัฒนายิ่งขึ้น
5. มีการจัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนก่อนได้รับการแต่งตั้งหรือบรรจุ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

ด้านการอำนวยการ (D : Directing)

1. มีภาวะผู้นำ (Leadership) มีกระบวนการสั่งการและการใช้งานบุคคลต่าง ๆ ด้วยหลักจิตวิทยา ใช้เหตุและผล
2. รู้จักสร้างแรงจูงใจ (Motivation) กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานอยากทำงานด้วยความเต็มใจ
3. รู้จักการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (Human Relations) ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญช่วยให้การอำนวยการดำเนินไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ
4. การตัดสินใจ (Decision making) เพื่อเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณาหรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ หน้าที่การบริหารหรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจที่มีการกำหนดหรือการวางแผนไว้

ล่วงหน้า และแบบไม่มีกำหนดหรือการวางแผนล่วงหน้า การตัดสินใจจึงประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การระบุปัญหา (Define the problem) เป็นขั้นตอนแรกที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะการระบุปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ ย่อมมีผลต่อการดำเนินการในขั้นต่อ ๆ ไปของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการตัดสินใจด้วย

ขั้นที่ 2 การระบุข้อจำกัดของปัจจัย (Identify limiting factors) เมื่อสามารถระบุปัญหาได้ถูกต้องแล้ว ผู้บริหารควรพิจารณาถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ขององค์กร โดยพิจารณาจากทรัพยากรซึ่งเป็นองค์ประกอบของกระบวนการผลิต ได้แก่ กำลังคน เงินทุน เครื่องจักร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ รวมทั้งเวลาซึ่งมักเป็นปัจจัยจำกัดที่พบบ่อยเสมอ ๆ การรู้ถึงข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จะช่วยให้ผู้บริหารกำหนดขอบเขตในการพัฒนาทางเลือกให้แคบลงได้ เช่น ถ้ามีเงื่อนไขว่าต้องส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าภายในเวลา 1 เดือน ทางเลือกของการแก้ไขปัญหการผลิตสินค้าไม่เพียงพอที่มีระยะเวลาดำเนินการมากกว่า 1 เดือน ก็ควรถูกตัดทิ้งไป

ขั้นที่ 3 การพัฒนาทางเลือก (Develop potential alternatives) ขั้นตอนต่อไป ผู้บริหารควรทำการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ ขึ้นมา ซึ่งทางเลือกเหล่านั้นควรเป็นทางเลือกที่มีศักยภาพและมีความเป็นไปได้ ในการแก้ปัญหาให้น้อยลงหรือให้ประโยชน์สูงสุด เช่น กรณีที่องค์การประสบปัญหาเวลาการผลิตไม่เพียงพอ ผู้บริหารอาจพิจารณาทางเลือก ดังนี้ 1) เพิ่มการทำงานกะพิเศษ 2) เพิ่มการทำงานล่วงเวลาโดยใช้ตารางปกติ 3) เพิ่มจำนวนพนักงาน หรือ 4) ไม่ทำอะไรเลย ในการพัฒนาทางเลือกผู้บริหารอาจขอความคิดเห็นจากนักบริหารอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จทั้งภายในและภายนอกขององค์กร ซึ่งอาจใช้วิธีการปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล หรือจัดการประชุมกลุ่มย่อยขึ้น ข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลเหล่านั้นเมื่อผนวกรวมกับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ของตนเองจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทางเลือก (Analyze the alternatives) เมื่อผู้บริหารได้ทำการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ โดยจะนำเอาข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกมาเปรียบเทียบกันอย่างรอบคอบ ทางเลือกบางทางเลือกที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัดขององค์กรก็อาจทำให้เกิดผลต่อเนื่องที่ไม่พึงประสงค์ตามมา เช่น ทางเลือกหนึ่ง ของการเพิ่มผลผลิต ได้แก่การลงทุนติดตั้งระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะช่วยให้แก้ปัญหาได้ แต่อาจมีปัญหากับการลดลงของขวัญกำลังใจของพนักงานในระยะต่อมา เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the best alternative) เมื่อผู้บริหารได้ทำการวิเคราะห์และประเมินทางเลือกต่าง ๆ แล้ว ผู้บริหารควรเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของ

แต่ละทางเลือกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียว ทางเลือกที่ดีที่สุดควรมีผลเสียต่อเรื่องในภายหลังน้อยที่สุด และให้ผลประโยชน์มากที่สุด แต่บางครั้งผู้บริหารอาจตัดสินใจเลือกทางเลือกแบบประนีประนอมโดยพิจารณาองค์ประกอบที่ดีที่สุดของแต่ละทางเลือก

ขั้นที่ 6 การนำผลการตัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement the decision) เมื่อผู้บริหารได้ทางเลือกที่ดีที่สุดแล้วก็ควรมีการนำผลการตัดสินใจนั้นไปปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรกำหนดโปรแกรมของการตัดสินใจ โดยระบุถึงตารางเวลา การดำเนินงาน งบประมาณ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ควรมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนและจัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารที่จะช่วยให้การตัดสินใจเป็นที่ยอมรับ นอกจากนี้ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบวิธี กฎ และนโยบาย ซึ่งมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 7 การสร้างระบบควบคุมและประเมินผล (Establish a control and evaluation system) ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ การสร้างระบบการควบคุมและการประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ข้อมูลย้อนกลับจะช่วยให้ผู้บริหารแก้ปัญหาหรือทำการตัดสินใจใหม่ได้ โดยได้ผลลัพธ์ของการปฏิบัติที่ดีที่สุด

ด้านการกำกับดูแล (C : Controlling)

1. มีการกำกับตลอดจนบริหารจัดการทุกอย่างให้สำเร็จลุล่วงไปตามแผนที่วางไว้
2. มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด ทั้งในเรื่องของกรอบเวลา มาตรฐานการปฏิบัติการ ขั้นตอนการทำงาน ไปจนถึงการประสานงานทุกฝ่ายให้เกิดความราบรื่น
3. มีการกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการทำงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร
4. มีการบริหารจัดการทุกอย่างให้ตรงตามแผนและระยะเวลาที่วางไว้
5. มีการควบคุมการสั่งการ กำหนดการ บังคับการ รวมถึงการแนะนำช่วยเหลือ ควบคุมปริมาณทรัพยากร เครื่องจักร ตลอดจนบุคลากรเพื่อให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรกำลังผลิตน้อยที่สุด และดำเนินการตามแผนการได้สำเร็จ
6. มีการรายงานผล และประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามการทำงานทุกกระบวนการไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดใด ๆ
7. มีการวางแผนงาน โครงการทุกขั้นตอนทั้งแนวทางการปฏิบัติงาน ระเบียบวิธีปฏิบัติวิธีการทำงานที่ละเอียดสมบูรณ์ ซึ่งต้องแจ่มแจ้งถึงกรรมวิธีที่บุคลากรจะต้องกระทำทุกขั้นตอนโดย

ละเอียดจะช่วยให้หน่วยงานย่อยแต่ละหน่วยงานรู้หน้าที่และความรับผิดชอบของตน มีการประสานสัมพันธ์อันดี ซึ่งจะทำงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8. มีการกำหนดขอบเขตของแนวปฏิบัติไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เลือกตัดสินใจ และการตัดสินใจภายใต้นโยบาย จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่ม

แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยการจัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิจากครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้มีประสบการณ์การทำงาน อย่างน้อย 2 ปี และเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา อย่างน้อย 2 ปี จำนวน 9 คน จากการสนทนากลุ่ม ดังนี้

“...การมอบหมายงานตามความถนัดและความสามารถของแต่ละคนจะทำให้ผู้ได้รับมอบหมายมีความพึงพอใจในงานที่ได้รับ และทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

“...มีการตรวจสอบ กลั่นกรองและติดตามการปฏิบัติงานโดยมีการสรุปรายงานในหน้าที่และภาระงานที่ตนรับผิดชอบจะทำให้มองเห็นภาพรวม และสามารถสรุปรายงานโดยย่อได้อย่างรวดเร็ว...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

“...การเปิดโอกาสให้ครูผู้ที่ไม่ได้รับมอบหมายงานสามารถออกความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่เกิดปัญหาได้ ทำให้ผู้ได้รับมอบหมายงานมีกำลังใจจะสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

“...การประกวดมอบรางวัลภายในสถานศึกษา รวมถึงเผยแพร่ความสำเร็จสู่สาธารณะและเสริมแรงสร้างขวัญกำลังใจด้วยรางวัลต่าง ๆ เป็นแรงกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนางานไปสู่ความสำเร็จได้เป็นอย่างดี...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนนทากลุ่ม. 2565)

“...งานวิชาการในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องจดงานที่เป็น paper โดยเน้นการนำเสนองานผ่าน google และช่องทางอื่นเพื่อความรวดเร็วและหากผิดพลาดสามารถแก้ไขได้โดยสะดวกต่อการเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะอีกอันหนึ่งคือการทำงานขึ้นเดียวประหยัดเวลาและทรัพยากร...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนนทากลุ่ม. 2565)

“...การดำเนินงานโดยแบ่งภาระงานและประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยระบบออนไลน์โดยผ่าน application ต่างๆ ทั้งงานเอกสารมีการพิมพ์งานและแก้ไขงานสามารถช่วยกันทำหรือเสนอแนะรวมทั้งปรับปรุงแก้ไขได้โดยไม่ต้องอยู่ที่เดียวกัน...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนนทากลุ่ม. 2565)

“...การทำงานในคนหมู่มากจะทำให้ทุกคนพอใจในงานทุกอย่างที่ได้รับมอบหมายไม่ได้การนำหลักธรรมมาปรับใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดปัญหาในการทำงานน้อยที่สุดและได้งานที่มีประสิทธิภาพ...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนนทากลุ่ม. 2565)

“...ผู้บริหารต้องสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำการสอนด้วยการเลื่อนขั้นเงินเดือนการช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านอื่น ๆ เพื่อให้ครูรักในโรงเรียนและทุ่มเททำงานเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนนทากลุ่ม. 2565)

“...มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการศึกษา และจัดการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อพัฒนา ทักษะชีวิต ทักษะในการอยู่ร่วมกัน ทักษะในการประกอบอาชีพ และการค้นพบตนเอง...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนนทากลุ่ม. 2565)

“...การปฏิบัติงานด้วยความพื่อใจนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างคนให้รู้จักงาน รู้จักตนเอง รู้จักขีดความสามารถของตนเอง และผู้ร่วมงาน สร้างความสมานฉันท์ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองค์กร อีกทั้งการเสริมสร้างความรู้ความสามารถแก่บุคลากร เพื่อสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จการบริการงาน...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

“...ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การสร้างทักษะและความรู้แก่ครูและบุคลากรทุกคน ด้วยระบบ Buddy นั้น ยังคงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้บุคลากรไม่เกิดความรู้สึกโดดเดี่ยว อีกทั้งควรกำหนดปริมาณงานและมอบหมายงานให้พอเหมาะและทั่วถึงด้วย...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

“...การสร้างทัศนคติเพื่อให้ครูและบุคลากรในหน่วยงานมีความรู้สึกรักโรงเรียน ให้เหมือนบ้าน รักเพื่อนร่วมงานให้เหมือนครอบครัว ก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจโดยแท้จริง...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

“...การสร้างขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญ รวมไปถึงการมีทีมงานที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต่อการทำงานในหน่วยงาน ดังนั้นเพื่อให้เกิดมุ่งมั่นในการทำงานแล้วนั้น นอกจากการใช้คนให้ถูกกับงาน และยังจำเป็นต้องสร้างทีมงานให้มีประสิทธิภาพ และกำหนดปริมาณงานให้เหมาะสมด้วย...”

(ครู สพป. ระยอง 1. สนทนากลุ่ม. 2565)

จากการสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานและมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา คือ การนำหลักอิทธิบาท 4 มาปรับประยุกต์ใช้ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน (P : Planning) 2) ด้านการจัดองค์กร (O : Organizing) 3) ด้านงานบุคลากร (S : Staffing) 4) ด้านการอำนวยการ (D : Directing) และ 5) ด้านการกำกับดูแล (C : Controlling) ดังนี้

ด้านการวางแผน (P : Planning)

1. มีการจัดตั้งทีมงานเพื่อทำงานร่วมกันให้เป็นระบบทีมงานที่เข้มแข็ง
2. มีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการเพื่อนำเสนอผลงานในระดับกลุ่มระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ แนะนำผลงานที่ประสบผลสำเร็จออกเผยแพร่
3. ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาสภาพเศรษฐกิจและสังคม อุปสรรค ข้อจำกัด แนวโน้มและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ในการพัฒนาสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่อไป
4. มีการจัดตั้งคณะกรรมการการทำงานอย่างชัดเจนพร้อมทั้งแจกแจงรายละเอียดภาระงานที่รับผิดชอบให้ทราบโดยทั่วกัน
5. มีการจัดทำแผนเพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานและรายงานผลการปฏิบัติงาน
6. จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลและเอกสารเป็นสารสนเทศ (Information) รวมทั้งจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ (Sources) ให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อสะดวกในการวางแผนและปฏิบัติงาน
7. มีการจัดสรรงบประมาณ (Money) ให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน
8. มีการวางเป้าหมายที่ชัดเจน ส่งผลให้มีทิศทางในการปฏิบัติงาน และสามารถบรรลุเป้าหมายได้ง่ายขึ้น

ด้านการจัดองค์กร (O : Organizing)

1. มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยจัดประชุมผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนส่งเสริมเทคนิคติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างเหมาะสม
2. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดทำนวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาใช้ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ (Technology Communication) เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างสร้างสรรค์
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำศัพท์ และศิลป์ในการบริหารงานเพื่อให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ
4. มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ พร้อมทั้งกำหนดบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน มีลักษณะการบริหารแบบลงล่าง (Top-Down Planning)
5. มีการวางแผนงานที่หลากหลายตามงานหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทั้งแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) ที่เป็นแผนระยะยาว แผนยุทธวิธี (Tactical Planning) แผนระยะปานกลาง และ

แผนระยะสั้น แผนปฏิบัติการ (Operational Plans) ให้ตอบสนองต่อนโยบาย และแนวทางปฏิบัติ เป็นไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย

ด้านงานบุคลากร (S : Staffing)

1. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในศตวรรษที่ 21 นำความรู้ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ให้มากขึ้นเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ทันเหตุการณ์
2. ครูต้องมีทักษะมากขึ้น เช่น ทักษะทางวิชาการ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการสร้างนวัตกรรม ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ
3. มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐาน
4. เน้นการสร้างจิตสำนึกของความเป็นครูที่ต้องปฏิบัติงานอย่างเต็มใจ พอใจในการปฏิบัติหน้าที่
5. เสริมสร้างจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้ครูมีความรักศรัทธาในวิชาชีพ
6. ครูผู้สอนยุคศตวรรษที่ 21 ต้องพัฒนาความรู้ตนเองโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นเครื่องมือจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน
7. พัฒนาความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของตนเองให้สูงขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ประกอบการทำกิจกรรมให้มากขึ้น
8. มีการตรวจสอบความถูกต้อง ใ้ตรงรองงาน เพื่อแก้ไขปรับปรุง และวัดผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ
9. รู้จักจัดทำนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้จริง
10. ทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความพยายาม
11. ฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่ทำงานอย่างตั้งใจ ตั้งเป้าหมายชีวิตให้กับตนเอง
12. ทำงานทางวิชาการจนส่งผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น
13. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจจดจ่อกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย
14. การมีมิติสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน
15. มีการประชุมวางแผนอัตรากำลัง เพื่อสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมเข้ามาทำงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงาน
16. มีการจัดอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนก่อนได้รับการแต่งตั้งหรือบรรจุ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน
17. จัดแบ่งงานและกำหนดโครงสร้าง วิเคราะห์เพื่อจัดแบ่งตำแหน่งงานจะต้องทำการจัดหาคนเข้าทำงานตามตำแหน่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อใช้คนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านการอำนวยการ (D : Directing)

1. บทบาทหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 1 ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดศักยภาพคุณภาพต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

2. ปรับเปลี่ยนห้องเรียนให้เป็นห้องอำนวยการความคิดสร้างสรรค์ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นตามแบบ Active learning และเปลี่ยนบทบาทของครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ

3. การสร้างจิตสำนึกในการทำงานอย่างรอบคอบเข้าใจในการทำงาน

4. ประสานความร่วมมือกับครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนเพื่อเป็นเครือข่ายทางวิชาการ

5. ประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 เป็นหลักยึดเหนี่ยวในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

6. สร้างการมีภาวะผู้นำ (Leadership) ให้มีกระบวนการสั่งการและการใช้งานบุคคลต่าง ๆ ด้วยหลักจิตวิทยา รู้จักสร้างแรงจูงใจ (Motivation) กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติอยากทำงานด้วยความเต็มใจ

7. รู้จักการติดต่อสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (Human Relations) ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญช่วยให้การอำนวยการดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

8. มีการร่วมการตัดสินใจ (Decision making) เพื่อเลือกสิ่งที่ดีที่สุด ทางที่ดีที่สุดให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา

ด้านการกำกับดูแล (C : Controlling)

1. ดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบที่กำหนด ทั้งในเรื่องของกรอบเวลา มาตรฐาน การปฏิบัติการ ขั้นตอนการทำงาน ไปจนถึงการประสานงานทุกฝ่ายให้เกิดความราบรื่น

2. เข้าถึงสภาพความเป็นตัวตนของผู้เรียนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพ

3. จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างวินัยคุณธรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนปลูกฝังการสร้างคุณธรรมมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

4. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่เน้นปฏิบัติ เช่น โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนคุณธรรมสพฐ. โรงเรียนสุจริต ฯลฯ

5. นำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาโดยการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระเน้นการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์

6. สร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็ก ได้เรียนรู้และต้องการที่จะทำและร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมมีการกำกับติดตามงานอย่างต่อเนื่อง

7. ใช้วิธีการกระบวนการแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

8. มีการกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

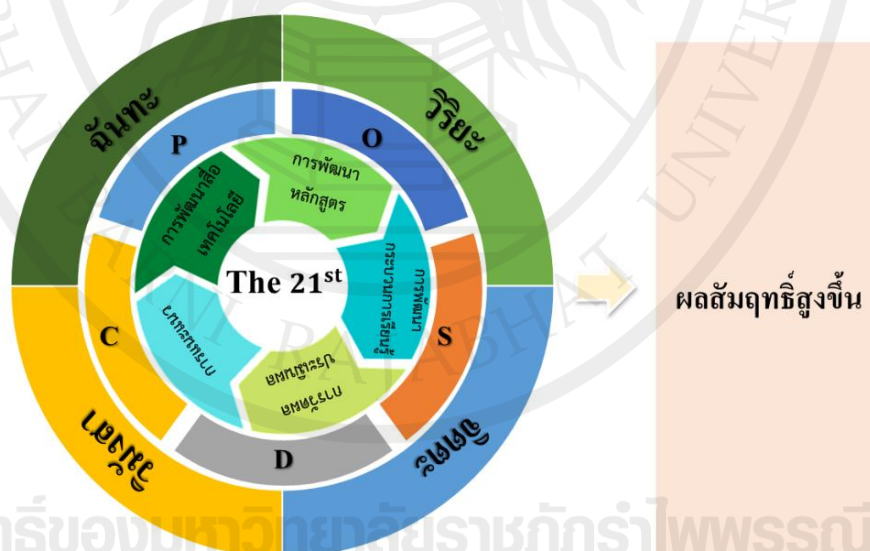
9. มีการรายงานผล และประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามการทำงานทุกกระบวนการ

10. มีการกำหนดขอบเขตของแนวปฏิบัติทุกขั้นตอนทั้งแนวทางการปฏิบัติงาน ระเบียบวิธีปฏิบัติ วิธีการทำงานที่ละเอียดสมบูรณ์

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านงานบุคลากร ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการกำกับดูแล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และจำแนกข้อมูลตามแนวทางการพัฒนาแต่ละประเด็น เพื่อนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ดังภาพประกอบ 2

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4
กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ภาพประกอบ 2 แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ที่มา : พัฒนาและสังเคราะห์โดยผู้วิจัย